

Kihnu Vallavalitsus
info@kihnu.ee
Kooli/1
Kihnu vald, Linaküla, 88003, Pärnu maakond

16.09.2025 nr 5.1-3/23269-1

JÄRELEVALVE AKT

I. ÜLDSÄTTED

- 1.1. Järelevalve teostamise õiguslik alus on sotsiaalhoolekande seaduse (SHS) § 157 lõige 3.
- 1.2. Järelevalve teostamisel kontrolliti Kihnu Vallavalitsuse tegevust täisealiste sotsiaalteenuste (koduteenus, väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus, tugiisikuteenus, isikliku abistaja teenus, sotsiaaltransporditeenus ja eluruumi tagamise teenus) korraldamisel ja kättesaadavuse tagamisel.
- 1.3. Järelevalve teostamise koht: Kihnu Vallavalitsus, Kooli 1, Linaküla 88003 Pärnumaa. Kontaktid info@kihnu.ee ja üldtelefon 446 9910.
- 1.4. Paikvaatluse toimumisaeg 19.08.2025.
- 1.3. Järelevalve teostajad Sotsiaalkindlustusameti (SKA) üldosakonna järelevalve talituse juhtivspetsialist Svetlana Kubpart ja peaspetsialist Aime Koger.
- 1.4. Järelevalvemenetluses kasutatud meetodid on dokumentide ja Sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistri (STAR) andmete vaatlus, kirjalik ja suuline küsitlemine ning kogutud tõendite analüüs.
- 1.5. Järelevalvetoimingutes osalesid Kihnu Vallavalitsuse sotsiaalametnik Aive Sepp, koduhoidajad Malve Laus, Eve Laos-Heinsaar, Lea Kang ning abihooldajad Kaie Lehtpuu ja Janika Vahkel.

II. JÄRELEVALVE TULEMUSED

Kihnu Vallavalitsus on kontrollitud koduteenuse ja väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse (üldhooldusteenuse) menetlustes taotlejate abivajadust hinnanud ning sellele vastava abi väljaselgitamise kohustust teenuste osutamisel või korraldamisel täitnud.

Sotsiaalkindlustusamet lõpetab järelevalvemenetluse.

III. JÄRELEVALVEMENETLUSE KOKKUVÕTE

3.1. Järelevalvemenetlus algatati 07.08.2025, mil Kihnu Vallavalitsusele edastati vastav teade nr 5.1-3/20337-1.

3.2. Kihnu valla üldandmed ja täisealistele sotsiaalteenuste osutamise üldinfo

Seisuga 01.01.2025 oli Kihnu vallas 671 [elanikku](#), neist vanuses 65+ oli 140 (20,86 %) elanikku. Kihnu saare pindalal on 16,9 [ruutkilomeetrit](#) (pindalalt kuues saar Eestis) ning saarel on neli küla (Lemsi, Linaküla, Rootsiküla ja Sääre).

Kihnu Vallavalitsuse koosseisus on sotsiaalametnik/lastekaitsetöötaja ametikoht, lisaks on puutumus sotsiaaltööga ka noorsootöötajal ja juhtumikorraldajal. [Kodulehel](#) on avalikustatud ka koduhooldajate Malve Laus ja Lea Lang'i ning abihoidajate Jaanika Vahkel'i ja Kaie Lehtpuu kontaktid.

S-veebis 2024.aasta kohta koostatud aruannetest nähtub, et eluruumi tagamise teenusel oli kokku 12 elanikku (neist pensionieas 11), koduteenust osutati 18-le, sotsiaaltranspordi 72-le ja tugiisikuteenust ühele saareelanikule. Vallavalitsuse poolt edastatud andmetel olid seisuga 01.08.2025 täisealiste sotsiaalteenuste saajate arvud järgmised: koduteenus 5; üldhooldusteenus 12; täisealistele tugiisikuteenus 1; eluruumi tagamise teenus 4 ja sotsiaaltransporditeenus 48. Isikliku abistaja teenust ei olnud määratud.

Kihnu Vallavalitsuse tervise- ja heaolukomisjon koos erinevate valdkondade esindajatega koostas aastateks 2022-2026 Kihnu valla [tervise- ja heaoluprofiili](#), milles muuhulgas antakse ülevaade täisealiste sotsiaalteenuste korralduse probleemidest.

Keskkonnas [Täiskasvanute sotsiaalhoolekande teenustase](#) antakse ülevaade aastate 2020-2024 võrdluses. Maksimaalselt hinnatakse omavalitsuste teenuste taset kaheksa punktiga. Kihnu vallas oli lähiaastatel hindeks 5-5-6 punkti ning võrdluseks Pärnu maakonna keskmine 5-5-5 punkti.

3.3. SHSis sätestatud nõuete täitmine

3.3.1. Nõuded sotsiaalhoolekandes töötavale sotsiaaltöötajale

SHS § 4 punkti 3 kohaselt on sotsiaaltöötaja sotsiaalhoolekandes töötav vastava erialase ettevalmistusega kõrgharidusega isik. Tulenevalt SHS § 16' võib kohaliku omavalitsuse üksus sotsiaaltöötajana ametisse nimetada isiku, kellele on kutseeaduse alusel välja antud sotsiaaltöötaja kutse või kellel on riiklikult tunnustatud kõrgharidus sotsiaaltöös või sellele vastav kvalifikatsioon. Nimetatud säte jõustus 08.05.2022 ning sotsiaaltöötajale täpsemate tingimuste seadmisel anti neile sotsiaaltöötajatele, kellel puudub erialane kõrgharidus või sellele vastav kvalifikatsioon või sotsiaaltöötaja kutse, nõuetele vastava kvalifikatsiooni omandamiseks ülemineku aeg kuni 01.07.2026. SHSi enne 08.05.2022 kehtinud regulatsiooni kohaselt võis sotsiaaltöötajana töötada mistahes kõrgharidusega inimene, kui tal oli lisaks erialane ettevalmistus.

Täisealiste sotsiaalteenuste korraldamisega on seotud sotsiaalametnik Aive Sepp omandas Lääne-Viru Rakenduskõrgkoolis sotsiaaltöö kõrghariduse, omab kutsetunnistust sotsiaaltöö VI ning Kutsekojas väljastatud lastekaitse spetsialisti kutsetunnistust. Aive Sepp asus avalikku teenistusse 06.01.2014. Järelevalvetoimingute käigus edastati SKAle sotsiaalametniku 06.01.2014 kinnitatud ametijuhend (kodulehel ei ole avalikustatud) – dokument vajab kaasajastamist. Tööandja ülesanne on korraldada ja ametijuhendis nimetada sotsiaalametniku asendamine korralise puhkuse jt puudumise aegadel.

Järelevalvetoimingute ajal oli A. Sepp vallavalitsuse liige.

SKA seisukoht: SHS § 4 punktis 3 sätestatud nõue on täidetud.

3.3.2. Sotsiaalhoolekandeline abi andmise kord

SHS § 14 lõige 1 kehtestab kohaliku omavalitsuse üksuse (KOV) kohustuse võtta vastu sotsiaalhoolekandeline abi andmise kord, mis peab sisaldama vähemalt sotsiaalteenuste ja -toetuste kirjeldust ja rahastamist ning nende taotlemise tingimusi ja korda.

Kihnu Vallavolikogu võttis 30.04.2020 vastu määruse [Sotsiaalhoolekandeline abi andmise tingimused ja kord](#). (määrus). Kehtiv redaktsioon jõustus 09.02.2025 (lisandusid häirekella ja vaimse tervise teenused).

Tulenevalt määruse §st 6 lõikest 8 koostab vallavalitsus koostöös teenust saava isiku ja teenuseosutajaga teenuse osutamise haldusakti või halduslepingu, määrates muu hulgas kõrvalabi vajaduse määrast tulenevad toimingud. Sama sättes lõikest 6 tuleneb vallavalitsuse kohustus teavitada taotlejat otsusest 5 tööpäeva jooksul kas 1) taotluses märgitud e-posti aadressil; 2) posti teel lihtkirjaga taotluses märgitud aadressil; 3) vastuvõtul sotsiaalametniku juures. Sotsiaalametniku ütluse kohaselt viib tema korralduse koju, loeb inimesele ette ja aitab tekstist aru saada.

SKA seisukoht: SHS § 14 lõikes 1 sätestatud nõue on täidetud.

3.3.3. Teenuse taotlemine ja abivajaduse hindamine

Sotsiaalteenust osutatakse, sotsiaaltoetusi ja muud abi antakse arvestades isiku tahet (SHS § 12 lõige 1). Määruse § 6 sätestab abi taotlemise ja taotluse menetlemise, lõikes 2 on loetletud taotluse andmed. Abi taotlemisel ja saamisel on isikul kohustusi, mis on kirjeldatud määruse § 7. Taotlus esitatakse sotsiaalametnikule kas isiku või tema esindaja poolt nii vabas vormis (menetluses 23265153269 esitas tütar digitaalselt allkirjastatud soovi) kui ka kindlas vormis - „Üldhooldusteenuse ja selle osalise rahastamise taotluse vorm“ (menetluses 24273890506).

Taotluse esitamise järgselt on sotsiaalametniku kohustus sotsiaalteenuse määramisele eelneva abivajaduse hindamise läbiviimine (määruse § 6 lõige 3) ning seda ka juhul kui abivajadusest saadakse teada muul viisil. Näiteks menetluses 25275923783 saabus info abivajavast isikust sotsiaalametnikule 15.01.2025 ja et vajalik abivajaduse hindamine toimus 17.01.2025. Sotsiaalametniku seletuse kohaselt ta esmasele hindamisele teenuse vahetuid osutajaid ei kaasa.

SHS ei konkretiseeri abivajaduse hindamise vormi. Näiteks menetluses 23263992642 on abivajaduse hindamine toimunud STARi keskkonnas, dokumendis on kirjeldatud et isiku tervislik seisund ei võimaldanud enam kodus ega ka Kihnu tervisekeskuse sotsiaalmajutuses elada ning et ta vajab tugevdatud ööpäevaringset juhendamist ja järelvalvet.

Reeglina on hindamise andmed kantud dokumendile „Hindamisinstrument. Hooldusvajaduse ja sotsiaalteenuste määramiseks“ (menetluses 25279721001), mille lõpuosa punkt 9 sisaldab alalõigus „Hooldusplaan“ teenuse osutamise sagedust ja mahtu („vastavalt vajadusele“) . Nimetatud menetluses on koostatud ka lepingu lisana hoolduskava, dokumendi on allkirjastanud teenuse saaja, kaks koduhooldajat ja sotsiaalametnik. Mitmel juhul toimuvad tegevused vastavalt vajadusele, konkreetne sagedus ja aeg on täpsusega „igapäevane sooja toidu kojuvedu ja abistamine liikumisel (teisipäeval ja reedel)“.

Haldusmenetluse seaduse (HMS) § 6 ja määruse § 9 lõige 5 annavad ametnikele õiguse kasutada uurimispõhimõtet ja vajadusel hankida lisainfot. STARi menetlustest nähtub, et ametnik järgib uurimispõhimõtet ja teeb erinevaid päringuid. Näiteks menetluses 24271930428 on tehtud päringud SKAle ja Kinnisturegistrisse. Vajadusel on korralduse koostamiseks vajalik info saadud ka Töötukassalt, perearstilt, haigla sotsiaaltöötajalt jne.

SKA seisukoht: Kontrollitud menetlustes on abivajadus välja selgitatud ja korraldatud sobiva abi osutamine. Järgitud on SHS § 15 lõikes 1 sätestatud nõudeid.

3.3.4. Koduteenuse korraldus

Kihnu Vallavalitsuse kodulehel on leitav [koduteenuse](#) kirjeldus, taotluse vorm, teenuse taotlemise ja osutamise info, samuti õigusaktid ja sotsiaalametniku e-posti aadress. Lisatud koduteenuse taotluse vorm on kinnitatud vallavalitsuse määrusega 16.02.2011 (näiteks menetluses 22258032007). Ametniku seletuste kohaselt võetakse vastu ka vabas vormis taotluseid.

Koduteenused on tasulised – tulenevalt määruse § 9 lõikest 1 võib isikult võtta temale osutatud sotsiaalteenuste eest tasu. Sama paragrahvi lõike 3 kohaselt oleneb isikult võetava tasu suurus sotsiaalteenuse mahust, teenuse maksumusest ning teenust saava isiku ja tema perekonna majanduslikust olukorrast. Vallavalitsuse 08.02.2023 [korralduse](#) nr 21 „Koduteenuste hindade kehtestamine“ kohaselt on tunni hinnaks seitse eurot. Vallavalitsusel on õigus kaalutlusotsusega vabastada teenust vajav isik osaliselt või täielikult teenuse eest tasumisest.

SHS § 18 sätestab kohaliku omavalitsuse üksuse kohustused, lõike 2 kohaselt määratakse kõrvalabi vajaduse määrast tulenevad toimingud kas haldusakti või halduslepinguga. Kihnu Vallavalitsus võtab esmalt vastu korralduse ja seejärel sõlmitakse koduteenuse osutamise leping.

Kihnu Vallavalitsuse korraldused järgivad HMS § 56 lõige 2 nõuet, mille kohaselt tuleb haldusaktis märkida haldusakti andmise faktiline ja õiguslik alus. Näiteks menetluses 25279720320 on varasema korralduse muutmise õiguslikud alused SHS § 18 lõige 1, määruse § 23 lõiked 3 - 5, HMS § 64 lõiked 1 ja 2, § 68 lõige 2 ning Kihnu Vallavalitsuse 08. veebruari 2023 korraldus nr 21.

Kontrollitud menetlustes on täidetud sotsiaalseadustiku üldosa seaduse (SÜS) § 25 lõige 1, mille kohaselt otsustatakse hüvitise andmine kümne tööpäeva jooksul nõuetekohase taotluse esitamisest (taotluse ja lisadokumentide vallavalitsuse dokumendiregistris registreerimisest). Näiteks menetluses 25279721001, mil taotlus esitati 23.07.2025 ja korraldus võeti vastu 31.07.2025.

Lähiaastatel ei ole koduteenuse määramise otsuseid vaidlustatud.

Tulenevalt määruse § 23 (lõiked 4 ja 5) sõlmitakse koduteenuste osutamiseks kliendi ja teenuse osutaja vahel koduteenuste osutamise leping, milles määratakse teenuste loetelu ja maht ning mille lisaks on hoolduskava. Menetluses 24274171442 on lisatud vallavalitsuse koduteenuse osutamise korraldus, mille otsustava osa punkti 5 kohaselt on koduteenuse osutajaks Kihnu Vallavalitsus ja et teenuste osutamiseks sõlmivad teenuse osutaja ja teenuse saaja koduteenuste osutamise lepingu. Sama menetluse juurde lisatud lepingus ei ole viidet vallavalitsuse korraldusele, milles otsustati koduteenuse osutamine.

Reeglina sõlmitakse lepingud tähtajatuna ja arvestades tegelikku abivajadust ehk ka tagasiulatuvalt. Näiteks menetluses 22258032007 sõlmiti leping nr. 12-2.2/1 vallavanema ja teenusesaaja vahel, leping on jõus tagasiulatuvalt alates 20.01.2025 ja sõlmitud tähtajatuna.

Koduteenuse osutamise lepingus on muuhulgas nimetatud osapoolte õigused ja kohustused. Kihnu Vallavalitsusel on kohustus kontrollida koduhooldaja tegevust (3.1.3.) ja hinnata osutatavate teenuste kohasust (3.1.4), mis võib tingida kliendile ettepanekute tegemise hoolduskava muutmiseks. Teenusesaajal on muuhulgas kohustus võimaldada koduhooldajale turvaline töökeskkond (4.1.2.) ja sissepääs eluruumi hoolduskavas ettenähtud või eelnevalt kokkulepitud ajal (4.1.3) ning partnerlik käitumine koduhooldajaga (4.1.4.).

Tulenevalt SHS § 17 lõikest 3 kehtestas sotsiaalkaitseminister 29.06.2023 „Nõuded koduteenusele“, määrus jõustus 01.01.2025. Kihnu Vallavalitsuse kirjalikust vastusest nähtub, et määrusega jõustumisega ei kaasnunud täiendavaid tegevusi, kuna Kihnu vallas on alati aluseks teenusesaajate tegelikud vajadused. Toodud näite kohaselt kui kliendil oli vaja küttepuid, siis koos koduhooldajaga käiakse puid mandrilt toomas või kui klient soovis muru niitmist, siis koduteenuse osutamise ajal niidetakse muru või istutatakse surnuaias lilli.

Sotsiaalametnik kandis esimese koduteenuse menetluse STARi 2016.aastal. Järelevalvetoimingute alguses oli viis aktiivset koduteenuse menetlust (22258032007,

24274171442, 25275923783, 25279720320 ja 25279721001). Dokumentidena on lisatud taotlused, hindamisdokumendid, korraldused, lepingud ja hoolduskavad.

Nõuded koduteenuse osutamisele

SHS § 19 sätestab, et koduteenust ei tohi vahetult osutada isik, kelle karistatus tahtlikult toimepandud kuriteo eest võib ohtu seada teenust saama õigustatud isiku elu, tervise ja vara. Järelevalve teostajale edastatud karistusregistri teadetest nähtub, et vahetult koduteenust osutavatel töötajatel (Malve Laus, Eve Laos-Heinsaar, Lea Kang, Hiie Tamm) puuduvad koduteenuse osutamist takistavad asjaolud.

SKA seisukoht: Järgitud on SHS § 19 nõuet

Teised koduteenuse osutaja tööle võtmise nõuded võib kehtestada tööandja. SKA koostatud koduteenuse [juhendis](#) soovitatakse, et koduteenust osutav isik on hooldustöötajale vastava erialase ettevalmistusega. Kihnu vallavanem kinnitas koduhooldaja ametijuhendi 21. 06. 2023 käskkirjaga nr 21.1-1.1/13, mille kohaselt on töö vahetu korraldaja sotsiaalametnik. Järelevalvetoimingute käigus edastati SKAle sotsiaalametniku 06.01.2014 kinnitatud ametijuhend (ei ole avalikustatud) – dokument vajab kaasajastamist, kuna seni ei sisaldu tööülesannete seas koduhooldajate töö korraldamine.

Koduhooldaja ametijuhendis ei ole välja toodud ametikohale esitatavaid täiendavaid nõudeid. Kõik töötavad koduhooldajad on omandanud hooldustöötaja III kvalifikatsiooni. Töötajate arvates on koolitusel saadud teadmised väga vajalikud ja olulised kõigile, kes osutavad vahetult koduteenust. Kõige pikaaegsema koduhooldustöötaja staažiga on Malve Laus, kes asus sellele tööle 14.11.2016. Lea Lang asus koduhooldajana tööle 25.09.2023 ja Eve Laos-Heinsaar 01.03.2025.

Kihnu vallavanem ja Hiie Koolitus OÜ nimel Hiie Tamm on allkirjastanud lepingu nr 19-22, mille eesmärk on tervisekeskuses puudega inimeste eluruumi tagamise teenusel olevatele klientidele isikuabi ja koduhooldusteenuse osutamine. Lepingut on pikendatud ja kehtib kuni 31.12.2025. Selle lepingu kaudu tagatakse koduteenuse osutamise järjepidevus, kuna koduhooldajate puhkuste ja haiguspäevade asendamine on korraldatud nimetatud Hiie Koolitus OÜ kaudu.

Järelevalvetoimingute alguses osutati koduteenust viiele saareelanikule, töötajad töötavad sotsiaalametniku koostatud töögraafiku põhjal ja on nii koduteenuse kui ka üldhooldusteenuse osutajad. Ametijuhendi kohaselt osutatakse nii koduabi teenuseid kui ka isikuabiteenuseid, punktis 2.6. on kirjeldatud milliseid isikuabi tegevusi (hooldamist, abistamist, juhendamist ja järelevalvet) tuleb osutada „Tervisekeskuses puudega inimeste eluruumi tagamise teenusel“ olevatele klientidele.

Koduteenuse vahetute osutajatega peetud vestlustest selgus, et töögraafikute koostamisel arvestatakse, et lisaks kodus hooldamisel on neil tööaeg ka ööpäevaringse teenuse osutamisel. Saareelanike juures kodus käiakse nendel aegadel, mil hooldekodus on tööl kaks hooldustöötajat. Töögraafikud koostab sotsiaalametnik, samas on koduteenuse osutajal voli tegevuste järjekord teenusesaajatega ise kokku leppida. Reeglina nädalalõppudel kodudes ei käida, paraku tuleb ette ka erandeid. Siis käiakse lihtsalt läbi mõne teenusesaaja juurest, et veenduda tema turvalisuses. Koduhooldajatel on kasutada üks valla sõiduauto, kuid nemad sotsiaaltransporditeenust ei osuta. Töötajad on rahul, et saavad osaleda erinevatel koolitustel (dementsuse koolitus, kriisikoolitus, generatsioonide vaheliste arusaamade koolitus jms). Sotsiaalametnik annab teada ja kaasab.

3.3.5. Üldhooldusteenuse korraldus

Vallavalitsuse kodulehel on avalikustatud [teenuse](#) eesmärk, taotlemise asjaolud, Kihnu Vallavalitsuse 06.02.2025 [määrus](#) nr 1 (hoolduskulu piirmäär kuni 700 eurot) ja volikogu määrus, mille § 30 sätestab väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse eesmärgi ja osutamise.

SHS § 22¹ lõike 3 kohaselt võib kohaliku omavalitsuse üksus kehtestada hoolduskomponendi kulude tasumise piirmäära. SHS seletuskirja kohaselt ei pea kehtestatud hoolduskulude tasumise piirmäär katma kvalifitseeritud hooldustöötajate kulusid iga teenuseosutaja juures, vaid see peab kindlustama inimesele teenuse tegeliku kättesaadavuse selliselt, et tal on võimalus valida vähemalt mõne teenuseosutaja vahel. KOVi poolt kehtestatud piirmäär ei ole takistuseks hooldekodukoha leidmisel, kuid võib olla ebapiisav kõigis hooldekodudes hoolduskulude katmiseks ja tuleb arvestada täiendava tasumisega.

Vallavalitsuse üldhooldusteenuse rahastamise korralduste õiguslikud alused on kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lõige 1, SHS-i § 20 lõiked 1 kuni 3 ning § 21 lõige 1, § 22 ülakoma 1 lõiked 1 kuni 5 ning määruse § 3, § 4 lõige 1, § 6 lõiked 1, 5 ja 8, § 9 lõiked 1, 3, 4 ja § 30. Korralduses nimetatakse isiku taotlust ja sotsiaalametniku teenuse vajaduse hindamise tulemust.

Kontrollitud menetlustes oli järgitud SÜSi § 25 lõikes 1 nimetatud tähtaega. Lähiaastatel ei ole üldhooldusteenuse määramise otsuseid vaidlustatud. STARis on menetlused nimetusega „Ööpäevaringne üldhooldusteenus“ avatud alates 2019.aastast.

SKA seisukoht: Järgitud on SHS § 21 lõike 1 nõuet.

Enne 01.07.2023 jõustunud hooldereformi teenusel olnud saareelanikest on jätkuvalt teenusel mandri hooldekodudes kaks inimest. SHS ei sätesta, kuidas täpselt pidi enne 01.07.2023 üldhooldusteenusele asunud isiku teenuse vajaduse hindamist läbi viima. Kuid sätestab, et teenusvajaduse hindaja peab olema ametnik.

Kihnu Vallavalitsus on nimetatud nõuet järginud. Menetluses 23263990245 dokumentide põhjal saab kinnitada, et sotsiaalametnik korraldas „Üldhooldusteenuse ja selle osalise rahastamise taotluse vormi“ täitmise (22.06.2023) ja viis läbi abivajaduse hindamise (22.06.2023), mille alusel võeti vastu vallavalitsuse korraldus (04.07.2023). Ka menetluses 23263992642 on lisatud vormikohane rahastamise taotlus (30.06.2023) ja teenuse vajaduse hindamise info. Seekord toimus teenuse vajaduse hindamine STARis, kirjeldatud on isiku tervislikku seisundit, mis ei võimalda enam kodus ega ka Kihnu tervisekeskuse sotsiaalmajutuses elada ning tugevdatud ööpäevaringse juhendamise ja järelvalve vajadust.

SKA seisukoht: Kontrollitud menetlustes on SHS § 22¹ lõike 1 nõue täidetud.

SHS § 22¹ lõige 5 nimetab olukorrad, mil KOVil on kohustus tasuda keskmisest vanaduspensionist madalamat sissetulekut saavatele teenusesaajatele osaliselt ka nende makstavad majutus- ja toitlustuskulud. Määruse § 30 lõike 6 kohaselt: Kui teenuse saaja sissetulek on madalam kui Statistikaameti avaldatud eelarveaastale eelnenud aasta teise kvartali keskmise vanaduspensionist suurus, katab vallavalitsus teenusega seotud kulud vastavalt sotsiaalhoolekande seaduse § 22¹ lõikes 5 toodule.

Kihnu Vallavalitsuse 15.08.2025 info kohaselt hüvitati keskmisest vanaduspensionist madalama sissetuleku vahe neljale teenusesaajale. Järelevalvetoimingute alguses oli mandril ööpäevaringsel üldhooldusteenusel kolm klienti ja kahele neist maksis vald väiksema sissetuleku hüvitist. Näiteks menetluses 24273890506 oli väiksema sissetuleku hüvitis summas 92.79 eurot kuus.

Kihnu Vallavalitsuse kirjalikus vastuses kinnitatakse, et sotsiaalametnik seirab hooldekodude hoolduskulusid mitu korda aastas. Oluline on veenduda üldhoolduse teenuse hindades enne uue aasta eelarve koostamist, teenuskoha otsimisel mandri hooldekodudes, seoses hooldekodude kohatasu tõusuga ja teenusesaajate sissetulekute muutusega jne. Näiteks menetluses 23264750069 tehti SKAle päringuid 15.08.2023 ja 03.12.2024.

SKA seisukoht: Järgitud on SHS § 22¹ lõikes 5 sätestatud nõuet.

Kihnu valla 2022. aastal koostatud tervise ja heaoluprofiilis on tõdemus, et „suur osa eakatest elab üksi, sest neil puuduvad järeltulijad või elatakse koos oma osalise või puuduva töövõimega

lapsega, kellest pole eaka vanema hooldajat, sest nad vajavad ise abi ja hooldust. Järgnevatel aastatel tuleb Kihnus ehitada asutus, kus pakutakse ööpäevaringset üldhooldusteenust“.

Vallavalitsus asus tervise ja heaoluprofiilis seatud eesmärgi – saarel on oluline ööpäevaringne hooldusteenus - täitma.

Järelevalve toimingute alguses esitati SKAle info tervisekeskuse ruumides ööpäevaringsel teenusel olevatest elanikest, kellele seni osutati „kombineeritud sotsiaalteenust“ (SHS-is mõistes ja määruses nimetatud eluruumi tagamise teenust ja koduteenust). Vaatamata teenuse nimetusele oli sisuliselt tegemist ööpäevaringse hoolduse tagamisega, mis on reguleeritud SHS §-s 20.

Lähtudes STARi menetlusnumbritest asus 2023. aastal teenusele kolm saareelanikku (menetlused 23264750069, 23265153269 ja 23266670108), 2024.aastal neli (menetlused 24271930428, 24270152828, 24269568361 ja 24268634081) ning 2025. aastal kaks (menetlused 25278620669 ja 25277933146). Neist kaheksa menetluse nimetus STARis „sotsiaalmajutus“ ja üks menetlus on „sotsiaalkorter“.

Kihnu Vallavalitsuse korraldused pealkirjaga „Puudega isikule eluruumi eraldamine“ sisaldavad faktilisi ja õiguslikke aluseid. Näiteks menetluses 24270152828 esitati avaldus 25.03.2024 ja sotsiaalametnik viis läbi teenuse vajaduse hindamise 02.04.2024. Korralduses märgitakse, et isiku ööpäevaringset kõrvalabi, juhendamist ja järelevalvet ei saa tagada kodustes tingimustes koduteenuse osutamisega. Heaolu tagab Kihnu tervisekeskuses puudega inimesele kohandatud eluruum, kus osutatakse kombineeritud sotsiaalteenuseid, mille hulka kuuluvad majutus-, tootlustus- ja ööpäevaringne koduteenus ehk isikuabiteenus.

SKA on 18.07.2025 Kihnu Vallavalitsusele väljastanud väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse tegevusloa SÜH0001185. Eelnevalt andis Päästeamet 04.07.2025 kinnituse, et ehitab vastab hoolekandetasutustele kehtestatud tuleohutusnõuetele. Terviseameti 10.07.2025 tõendi kohaselt on nõuetekohane üheksale teenusesaajale üldhooldusteenuse osutamine.

Majandustegevuse registri (MTR) andmetel on tööl viis hooldustöötajat: Eve Laos-Heinsaar, Lea Lang, Kaie Lehtpuu, Janika Vahkel ja Malve Laus. Seega lisaks kolmele ka koduteenust osutavale töötajale on MTRi kantud Jaanika Vahkel (Töötamise registris alates 01.06.2023 hooldaja hoolekandetasutuses) ja Kaie Lehtpuu (Töötamise registris alates 01.06.2023 hooldaja hoolekandetasutuses).

Tulenevalt SHS § 22' lõikest 6 on üldhooldusteenus osutaja kohustus avalikustada teenuskoha maksumus ning hooldustöötajate ja abihooldustöötajate tegelike kulude (tööjõukulud, tööriietuse ja isikukaitsevahendite kulud, tervisekontrolli ja vaktsineerimise kulud ning koolituse ja supervisiooni kulud) maksumuse ühe teenusesaaja kohta. Hoolduskulu avalikustamine tähendab, et nimetatud teave peab olema igaühele vabalt kättesaadav.

Üldhooldusteenuse osutajal on kohustus järgida SHSs teenusele sätestatud nõudeid ja nõudeid, mis tulenevad [Sotsiaalkaitseministri määrusest nr 36](#).

Sotsiaalametnik on asunud STARis menetlusi uuendama ja seisuga 01.09.2025 on avanud Kihnus ööpäevaringsel teenusel olijate kohta menetlused nimetusega „ööpäevaringne üldhooldusteenus“. Järelevalvetoimingute alguses oli pooleli teenusesaaja lepingute muutmine.

3.3.6. Tugiisikuteenuse, isikliku abistaja teenuse, sotsiaaltransporditeenuse ja eluruumi tagamise teenuse korraldus

Kihnu Vallavalitsuse [kodulehel](#) on leitavad teenuste kirjeldused, õiguslikud alused, teenuse taotlemise info, ametniku kontaktid ja taotluse vorm.

Tugiisikuteenuse eesmärk ja teenuse osutamise korraldamine on sätestatud määruse §s 28, mille lõike 3 kohaselt sõlmitakse osutamise alustamisel haldusleping määraates teenuse vajaduse

määr ja toimingud, mis tagavad isiku suurema iseseisvuse ja omavastutuse võime arendamise. Tugiisikuteenus on tasuta. STARis on leitav üks menetlus 25279711909.

Pärnu Maakohtu 07.05.2024 protokoll kohaselt tuleb Kihnu Vallavalitsusel tagada ühele saareelanikule tugiisik või muud sotsiaalteenused. 10.06.2024 toimus abivajaduse hindamine, mis kinnitas tugiisikuteenuse vajadust (õppida koos tugiisikuga oma rahaasjade korraldamist) üks kord nädalas 1-2 tundi.

Vallavalitsuse 11.06.24 korralduse kohaselt määratakse tugiisikuteenuse vajaduse määr ja toimingud lepingus. Lepingu 19-1/24 objektiks on tugiisikuteenuse osutamine täisealisele isikule ja punkt 2.6 kohaselt osutatakse teenust üks kord nädalas 1-2 tundi. Saatjaks olemise korral ametiasutustes vastavalt kulunud tundide arvule. Alates 01.01.2025 kehtib lepingu muutmise kokkulepe, mille kohaselt jätkub teenus kuni 31.12.2025 või ajani, mil teenuse vajadus lõpeb. Samuti muudetakse punkti 2.6 ja uue sõnastuse kohaselt osutatakse teenust üks kord kuus. Menetluse dokumentide hulgas on 2024. aasta tegevusaruanne ja 2025.aasta tegevusaruanne jaanuarist kuni maikuu lõpuni.

Sotsiaalametniku kirjalikust vastusest nähtub, et tugiisikuteenusel eraldi ametijuhendit kinnitatud ei ole. Tugiisiku tööülesanded on kokku lepitud 1.06. 2024 sõlmitud lepingus nr 19-1/24, mille kohaselt on Hiie Tamm nii tugiisikuteenuse osutaja kui ka koduteenuse ja üldhooldusteenuse osutajate puudumiste (puhkused, haiguspäevad) asendaja.

Tugiisikuteenuse osutaja peab vastama ka SHS § 25 lõikes 2 punktides 2 ja 3 sätestatud nõuetele. Sotsiaalametnik kinnitas, et teenusesaaja ei ole teenusesaaja esimese või teise astme üleneja või alaneja sugulane ning ei ela alaliselt või püsivalt samas eluruumis. Järelevalve teostajale esitati tõend, mille kohaselt ei ole isik karistatud tahtlikult toimepandud kuriteo eest.

Isikliku abistaja teenuse eesmärk ja teenuse osutamise korraldamine on sätestatud määruse §s 27. Teenuse osutamise aluseks on vallavalitsuse, teenuse saaja ning teenuse osutaja vahel sõlmitav kolmepoolne leping, millesse märgitakse teenuse osutamise periood, maht, teenuse sisu ning teenuse osutamise koht. Leping sõlmitakse tähtajaliselt, kuid mitte kauemaks kui üks aasta. Leping lõpetatakse teenuse vajaduse lõppemisel, teenuse saaja soovil või teenuse osutaja ettepanekul. Järelevalvetoimingute alguses teenusesaajad puudusid.

Määruse § 25 kirjeldab **sotsiaaltransporditeenuse** eesmärki, sisu ja korraldamist. Teenust vajav isik ise või tema seaduslik esindaja esitavad kirjaliku või suulise avalduse vähemalt üks tööpäev ette ja nimetavad milliseid asutusi soovitakse külastada. Sotsiaaltransporditeenuse kasutajate üle peab arvestust sotsiaalametnik, kes registreerib teenusesaajad STARis. Näiteks menetluses 25279822462 on toiminguna registreeritud avaldus sotsiaalteenuse kasutamiseks sõidul Kihnu ja Põhja-Eesti Regionaalhaigla.

Vallavalitsuse info kohaselt oli seisuga 01.08.2025 kokku 48 teenusesaajat, kelle korduvsõidud on lisatud STAR-i. Käesoleval aastal on avatud 47 uut/kehtivat menetlust.

Määruse §-s 26 on sätestatud **eluruumi tagamise teenuse** eesmärk, kohandamise ja tagamise korraldamine. Eluruumi üürile andmise tähtaja määrab vallavalitsus, järgnevalt sõlmitakse teenuse osutamiseks leping.

Sotsiaaleluruumi eraldamise õiguslikeks alusteks on määruse § 4 lõige 1, § 6 lõige 1, § 9 ja § 26 lõige 1. Üürileping sõlmitakse reeglina üheks aastaks. Tulenevalt määruse § 26 lõikest 4 määrab vallavalitsus igakordselt eluruumi üürile andmise tähtaja.

Samas võib üürilepingut korduvalt pikendada. Üürnikul on kohustus vähemalt kaks nädalat enne eluruumi üürilepingu lõppemist esitada vallavalitsusele lepingu pikendamise avalduse. Kodulehel on avalikustatud Uusmaja sotsiaalkorteri üüri hind 30 eurot kuus.

Vallavalitsuse info kohaselt oli seisuga 01.08.2025 neli teenusesaajat, kelle kohta on avatud „sotsiaalkorteri“ menetlused 19231952560, 22256901646, 24275200102 ja 24275190867.

Vanimas menetluses on lisatud vallavalitsuse 10.06.2025 korraldus, millest nähtub sotsiaalametniku hinnang: isik ei ole suuteline ega võimeline endal eluruumi mujalt leidma, kuid ei vaja ööpäevaringset üldhooldusteenust ja saab talle eraldatud eluruumis hakkama.

SKA seisukoht: Kihnu Vallavalitsus on korraldanud ja taganud tugiisikuteenuse, sotsiaaltransporditeenuse ja eluruumi tagamise teenuse kättesaadavuse.

IV. TÄHELEPANEKUD/ETTEPANEKUD/SOOVITUSED

4.1. Vaatamata asjaolule, et osade andmete STARi kandmise tähtaega on pikendatud, soovitab SKA igapäevatöös STARi kanda [sotsiaalteenuste ja -toetuste põhimääruse](#) § 8 lõige 1 punktides 8, 11 ja 12 sätestatud andmed ning korrastada varem sisestatud menetluste andmed.

4.2. Sotsiaalametniku 06.01.2014 kinnitatud ametijuhend vajab kaasajastamist lähtudes sotsiaalkaitseministri määrustest „[Nõuded koduteenusele](#)“ ja „[Nõuded väljaspool kodu osutatavale üldhooldusteenusele](#)“. Ametniku ametijuhend tuleb kodulehel avalikustada.

4.3. Koduhooldajate ja abihooldustöötajate ametijuhendid vajavad kaasajastamist lähtudes sotsiaalkaitseministri määrustest „[Nõuded koduteenusele](#)“ ja „[Nõuded väljaspool kodu osutatavale üldhooldusteenusele](#)“

4.4. Kihnu Vallavalitsus kui üldhooldusteenuse tegevusloa omanik on kohustatud

4.4.1. järgima SHSis sätestatud nõudeid, muuhulgas SHS § 22¹ lõike 6 nõuet avalikustada teenuskoha maksumus ning hooldustöötajate ja abihooldustöötajate tegelike kulude maksumuse ühe teenusesaaja kohta.

4.4.2. järgima nõudeid, mis on sätestatud [Sotsiaalkaitseministri määruses nr 36](#) .

4.5. Koduteenuse korraldamist sätestava SHS § 18 lõike 2 kohaselt määratakse kõrvalabi vajaduse määrast tulenevad toimingud kas haldusakti või halduslepinguga. Kihnu Vallavalitsus võtab esmalt vastu korralduse ja seejärel sõlmitakse koduteenuse osutamise leping. Parim kui lepingus on viide teenuse määramise aluseks olevale korraldusele.

4.6. Sotsiaalteenuste planeerimisel ja osutamisel lähtuda SKA kohalike omavalitsuste sotsiaalteenuste nõustamistalituse koostatud soovituslikest [sotsiaalteenuste kvaliteedijuhistest](#) jms

(allkirjastatud digitaalselt)
Aime Koger
peaspetsialist (järelevalve)